

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Επιτροπή άρθρου 152 Ν. 3463/2006
Περιφερειακής ενότητας Δυτ. Αττικής,
Δυτικού και Νότιου Τομέα Αθηνών.

Ταχ. Δ/ση: Κατεχάκη 56
Ταχ. Κώδ. : 115 25
Πληροφορίες: Χ. Κολιοπούλου
Τηλέφωνο: 213 2035713

ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ

ΑΘΗΝΑ: 18-7-2025
ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 61

ΠΡΟΣ:
Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Αττικής
Δ/ση Διοίκησης

Θέμα: Κοινοποίηση απόφασης κατ' άρθρο 153 του Ν.3463/2006.

1. Σας κοινοποιούμε συνημμένα για να λάβετε γνώση κατ' άρθρο 153 Ν.3463/2006, απόσπασμα της υπ'αρ. 5 (θέμα 2^ο) απόφασης της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Ν.3463/2006 που εκδόθηκε επί της προσφυγής της ΟΤΕ Α.Ε. κατά της σιωπηρής απόρριψης Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής επί της υπ' αρ. πρωτ. 15382/2025 προσφυγής της.
2. Ο δήμος Αλίμου στον οποίο κοινοποιείται το παρόν παρακαλείται να φροντίσει για τη δημοσίευση της απόφασης της Επιτροπής, με τοιχοκόλληση στο Κατάστημά του με αποδεικτικό ενώπιον μαρτύρων, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ.2 του αρ.153 του Ν.3463/2006.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΙΝ.:

1. Δήμο Αλίμου
2. ΟΤΕ Α.Ε. δια της πληρεξούσιας δικηγόρου
Αλ. Φερδεριγού, Λεωφ. Κηφισίας 99, 15124 Μαρούσι
a.ferderigou@ote.gr

111

RECEIVED

NOV 21 1954

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

57 SOUTH EAST ASHLAND DRIVE

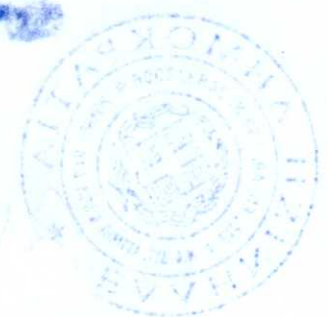
CHICAGO, ILLINOIS 60637

TO: DR. ROBERT M. HARRIS, JR.
FROM: DR. ROBERT M. HARRIS, JR.
SUBJECT: [Illegible]

RE: [Illegible]

DATE

NOV 21 1954

BY

[Illegible signature and text]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ άρθρου 152 Ν. 3463/2006

Περιφερειακής ενότητας Δυτικής Αττικής,

Δυτικού και Νότιου Τομέα Αθηνών.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 5

Στην Αθήνα σήμερα 27.6.2025 ημέρα Παρασκευή και ώρα 13.30 στο Κατάστημα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής κατόπιν της από 24.6.2025 (αρ. πρωτ. Οικ. 63/2025) προσκλήσεως της Προέδρου, συνεδρίασε η από το άρθρο 152 του Ν. 3463/2006 προβλεπόμενη Επιτροπή της περιφερειακής ενότητας Δυτικής Αττικής, Δυτικού και Νότιου Τομέα Αθηνών, που ανασυγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 1199/544/9-2-11 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, και τροποποιήθηκε τελευταία με τις αριθμ. 111584/28833/19 και οικ. 6290/1568/20 αποφάσεις, αποτελούμενη από τους:

1. Ευγενία Ζερβοπούλου, Δικαστική Πληρεξούσια Α' Ν.Σ.Κ., Πρόεδρο, παρούσα.
2. Γεώργιο Θωμάκο, μέλος ΠΕΔΑ Αττικής, τακτικό μέλος, παρών
3. Κων/νο Χριστοδουλιά, δικηγόρο Αθηνών, αναπληρωματικό μέλος, παρών,

παρουσία και της Γραμματέως Χρυσούλας Κολιοπούλου, υπαλλήλου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, προκειμένου να συζητήσει, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη, το παρακάτω θέμα:

Θέμα: 2^ο: Η υπ' αριθμ. 51/22.5.2025 προσφυγή της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε» κατά της σιωπηρής απόρριψης της υπ' αρ. πρωτ. 15382/12.3.2025 προσφυγής της από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα υπάρχοντα έγγραφα στοιχεία του φακέλου, την προσβαλλόμενη απόφαση και την προσφυγή, σε συνδυασμό και με τα προφορικά αναπτυχθέντα και με την εισήγηση της Προέδρου, Ζερβοπούλου Ευγενίας, από τα ως άνω στοιχεία διαπιστώνει τα εξής:

I. Με τις διατάξεις του άρθρου 227 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'/7.6.2010) –Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης- ορίζεται ότι: «1^α. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών

οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής...2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της...».

Περαιτέρω, με το άρθρο 238 του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπεται ότι: «1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ., οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση...» ενώ σύμφωνα με το άρθρο 283 παρ. 4 αυτού, ότι: «Από την έναρξη λειτουργίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων καταργούνται οι περιφέρειες που έχουν ιδρυθεί με τον ν. 2503/1997 και υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων περιφερειών...».

Με τη διάταξη του άρθρου 151 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 238 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) προβλέπεται, ότι: «Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150 ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του επόμενου άρθρου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής».

Στο δε άρθρο 152 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται τουλάχιστον μία (1) τριμελής Ειδική Επιτροπή που αποτελείται από:....2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας, και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της....3...4...5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής και του Γραμματέα αυτής, σύμφωνα με τις ισχύουσες, κάθε φορά, διατάξεις. Θέματα λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

Στην εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω παρ. 5 του άρθρου 152 του ΚΔΚ υπ' αριθμ. 31925/6-6-2007 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Κανονισμός λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας» (ΦΕΚ Β' 1020) ορίζονται και τα ακόλουθα: «Η λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που εκδίδονται στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί των πράξεων των οργάνων των δήμων και κοινοτήτων

και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου διέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται, ειδικώς, με την παρούσα, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της Διοίκησης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α'45) (Άρθρο 1), «Εξέταση προσφυγής. 1. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει προσφυγές που ασκούνται ενώπιόν της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στρέφονται κατά των αποφάσεων ή παραλείψεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006). Η Ειδική Επιτροπή αποφασίζει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της προσφυγής σε αυτήν...4. Η Ειδική Επιτροπή, εφόσον η προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά, ασκεί έλεγχο νομιμότητας μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται με την προσφυγή κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας». (Άρθρο 4 παρ. 1 και 4).

Με τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 3463/2006, θεσπίστηκε ειδική διοικητική διαδικασία για τον, εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα αρχικώς και της Ειδικής Επιτροπής εν συνεχεία, έλεγχο των αποφάσεων των οργάνων των Δήμων από άποψη νομιμότητας και μόνον, κατόπιν ασκήσεως αντίστοιχων προσφυγών από τον διοικούμενο (ίδ. ΣτΕ 3910/2009, 1908/2007, 2028/2011, 2913/2012 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Όσον δε αφορά την προθεσμία της ως άνω προσφυγής ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής, αυτή αρχίζει μετά την πάροδο της ήδη διμηνιαίας προθεσμίας που τάσσεται στον Γενικό Γραμματέα να αποφανθεί, εκτός αν εκδοθεί και κοινοποιηθεί στον ενδιαφερόμενο απορριπτική απόφαση επί της προσφυγής ή εάν ο ενδιαφερόμενος λάβει γνώση της απορριπτικής απόφασεως πριν την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών. Σε περίπτωση σιωπής των οργάνων – ή κοινοποιήσεως στον ενδιαφερόμενο ή γνώσεως εκ μέρους του της αποφάσεώς τους, απορριπτικής της προσφυγής, σε χρόνο μεταγενέστερο της οριζόμενης από το νόμο προθεσμίας αποφάσεως, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά της σιωπηρής απόρριψης της προσφυγής, καθώς και κατά της αποφάσεως, κατά της οποίας είχε ασκηθεί η προσφυγή αρχίζει από την επομένη της συμπληρώσεως των ανωτέρω προθεσμιών που τάσσονται στον Γενικό Γραμματέα, προκειμένου να αποφανθεί. Εξάλλου, μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, οι οποίες είναι αποκλειστικές, τα αρμόδια όργανα (Γενικός Γραμματέας και Ειδική Επιτροπή) στερούνται πλέον της εξουσίας να αποφανθούν επί της ασκηθείσας ενώπιόν τους προσφυγής (ΣτΕ 1096/2015, 15/2014, ΔΦΟΡΝ 2014/716, 2913/2012, 2394/2010, 326/2009 (ΑΣΦ), 534/2008, 3684/2007 κ.ά.).

Στην κρινόμενη ως άνω υπόθεση, σύμφωνα με τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της σιωπηρής απόρριψης, από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής - λόγω παρέλευσης της οριζόμενης στο αρ. 227 παρ. 5 ν. 3852/2010 προθεσμίας- της με αριθμ. πρωτ. 15382/12.3.2025 προσφυγής της, η οποία ασκήθηκε κατά της με αριθμό 7/2025 απόφασης του Δήμου Αλίμου.

Κατά της ως άνω απόφασης κατατέθηκε η ως άνω ένδικος προσφυγή με αρ. πρωτ. 51/2025 και ημερομηνία κατάθεσης την 22^α.5.2025 στην παρούσα Επιτροπή, με αποτέλεσμα να έχει ασκηθεί εντός της προβλεπόμενης εκ του νόμου προθεσμίας και να πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

II. Στο άρθρο 28 (υπό τον τίτλο «Δικαιώματα διελεύσεως») του ν. 4070/2012, όπως ίσχυε κατά το χρόνο κατάργησής του με το άρθρο 231 παρ. 1 του 4727/2020, προβλέπονταν τα εξής:

«1. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επί, υπό ή υπέρ χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ο.Τ.Α. σε ιδιώτες ή είναι κοινόχρηστοι. Οι φορείς που είναι αρμόδιοι για την παραχώρηση των δικαιωμάτων αυτών τηρούν τις αρχές και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. 2. Οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενεργούν βάσει απλών, αποτελεσματικών, διαφανών και προσιτών στο κοινό διαδικασιών που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και χωρίς καθυστέρηση σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας και της διαφάνειας κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τα δικαιώματα αυτά. 3.... 7. Ο αρμόδιος φορέας, ενώπιον του οποίου έχει υποβληθεί αίτημα σχετικό με την έγκριση ή τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, εξετάζει το αίτημα ακολουθώντας τις διαδικασίες, τους όρους και τις προθεσμίες που ορίζονται στο Παράρτημα Χ. Με απόφαση του Υπουργού ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ρυθμίζονται θέματα διαδικασιών, εφαρμογής, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος μέσω του οποίου υλοποιείται η μονοαπευθυντική διαδικασία υποβολής αιτήσεων έγκρισης ή χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης και η χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα..... 9. Άρνηση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης επιτρέπεται μόνο κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης απόφασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Χ. Κατά αποφάσεων των αρμόδιων φορέων σχετικών με τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και περιορισμών ή όρων αυτών χωρεί προσφυγή ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου, που δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων **14. Ο πάροχος δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών υποχρεούται, κατά τη διάρκεια των εργασιών προς εγκατάσταση ή συντήρηση του δικτύου να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην προκαλούνται βλάβες και ζημιές σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες του Δημοσίου, των ΟΤΑ., του φορέα έγκρισης ή χορήγησης δικαιώματος διέλευσης, παρόχου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τρίτων, αλλιώς υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής και αποθετικής ζημίας.** 15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χαρακτηρίζονται ως έργα χαμηλής όχλησης έργα εγκατάστασης ή και συντήρησης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως έργα εγκατάστασης δικτύων ή και επέκτασης μικρής Κλίμακας, έργα μετατόπισης υφιστάμενων δικτύων, έργα συντήρησης ή και επισκευής δικτύων και καθορίζονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση καθορίζονται

απλοποιημένες διαδικασίες για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και εγκατάστασης για τα έργα αυτά, ο τρόπος καταβολής των τελών, οι δικαιούχοι είσπραξης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β. Στο εν συνεχεία θεσπισθέν και ισχύον άρθρο 151 (υπό τον τίτλο «Δικαιώματα διέλευσης (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972» του ν. 4727/2020 προβλέπονται τα εξής: «1. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επί, υπό ή υπέρ χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ο.Τ.Α. σε ιδιώτες ή είναι κοινόχρηστοι..... Οι φορείς, που είναι αρμόδιοι για την παραχώρηση των δικαιωμάτων αυτών, τηρούν τις αρχές και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. 2. Οι φορείς, που είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενεργούν βάσει απλών, αποτελεσματικών, διαφανών και προσιτών στο κοινό διαδικασιών που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και χωρίς καθυστέρηση, σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας και της διαφάνειας κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τα δικαιώματα αυτά. 3. 7. Ο αρμόδιος φορέας, ενώπιον του οποίου έχει υποβληθεί αίτημα σχετικό με την έγκριση ή τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, εξετάζει το αίτημα ακολουθώντας τις διαδικασίες τους όρους και τις προθεσμίες που ορίζονται στο Παράρτημα Χ του ν. 4070/2012 9. Άρνηση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης επιτρέπεται μόνο κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης απόφασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Χ του ν. 4070/2012. Κατά αποφάσεων των αρμόδιων φορέων σχετικών με τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και περιορισμών ή όρων αυτών χωρεί προσφυγή ουσίας ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου που δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. 14. Ο πάροχος δημοσίου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών υποχρεούται, κατά τη διάρκεια των εργασιών προς εγκατάσταση ή συντήρηση του δικτύου, να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην προκαλούνται βλάβες και ζημιές σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες του Δημοσίου των Ο.Τ.Α., του φορέα έγκρισης ή χορήγησης δικαιώματος διέλευσης, άλλου παρόχου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τρίτων, αλλιώς υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής και αποθετικής, ζημίας, 15. Τα έργα εγκατάστασης ή και συντήρησης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών με τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως έργα εγκατάστασης δικτύων ή και επέκτασης μικρής κλίμακας, έργα μετατόπισης υφιστάμενων δικτύων, έργα συντήρησης ή και επισκευής δικτύων δύνανται να θεωρούνται «έργα χαμηλής όχλησής» και να εξαιρούνται από τη διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, για το χαρακτηρισμό ενός έργου ως «χαμηλής όχλησης, η κατηγοριοποίηση και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων χαμηλής όχλησης, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές εγκατάστασης και λειτουργίας τους με απλοποιημένη διαδικασία, ο τρόπος καταβολής των τελών, όπως αυτά προβλέπονται από τον Κανονισμό της ΕΕΤΤ (Απόφαση ΕΕΤΤ υπ' αριθμ. 874/2/03.12.2018 Κανονισμός καθορισμού των τελών διέλευσης και των τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης, Β' 6168), ο έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές, οι κυρώσεις σε περίπτωση

παραβάσεων καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, 16....».

γ. Το Παράρτημα Χ του ν. 4070/2012 (υπό τον τίτλο «Διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης»), που εξακολουθεί να ισχύει, προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1 (Αντικείμενο) «1. Με το παρόν Παράρτημα καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης για την εγκατάσταση και λειτουργία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ο τρόπος καταβολής των σχετικών τελών, οι δικαιούχοι είσπραξης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός κτιρίων καθορίζονται στην οικ. 72146/2316/30.12.2008 απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β 21/07.1.2009)..»

ΑΡΘΡΟ 3 (Αρμόδιοι φορείς για την έγκριση και χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης) «Οι αρμόδιοι φορείς για την έγκριση και χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης οι οποίοι έχουν πρόσβαση στο Πληροφοριακό σύστημα είναι οι ακόλουθοι:... 2. Αρμόδιοι για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης Αρμόδιοι για την χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης είναι: α. Οι Δημόσιες Αρχές, οι οποίες έχουν την υποχρέωση συντήρησης του συγκεκριμένου δημόσιου ή κοινοχρήστου ακινήτου ή ακινήτου ΟΤΑ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις β.»

ΑΡΘΡΟ 4 (Διαδικασία έγκρισης και χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης) «1. Υποβολή Δήλωσης Εργασιών Εκσκαφής..... 2. Υποβολή αίτησης για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης α. Μετά την πάροδο πέντε (5) εργασίμων ημερών από την υποβολή της δήλωσης εργασιών εκσκαφής ο ενδιαφερόμενος πάροχος υποβάλλει αμέσως, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος αίτηση για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ και δηλώνει τους αρμόδιους φορείς για την έγκριση και, τη χορήγηση των δικαιωμάτων διέλευσης., στ. Η αίτηση περιλαμβάνει τα παρακάτω περιοριστικώς οριζόμενα δικαιολογητικά αα. δδ. Ενδεικτικά σχέδια - περιγραφές κατασκευαστικών λεπτομερειών των ευκολιών που περιλαμβάνουν υποχρεωτικά την τεχνική περιγραφή των προς εκτέλεση έργων και του εξοπλισμού (ιδίως, των υπαίθριων μονάδων δικτύου και οικίσκων) που θα εγκατασταθεί. Το σχέδιο κατά περίπτωση και ενδεικτικά περιλαμβάνει τις λεπτομέρειες τυπικών διατομών που θα χρησιμοποιηθούν κατά την όδευση του

δικτύου, τις λεπτομέρειες των φρεατίων, τα μέσα ανάρτησης εναερίων δικτύων, τον αριθμό και τη θέση των δέντρων των οποίων ο απών πάροχος ζητεί την κοπή και τις λεπτομέρειες, σε περίπτωση εγκατάστασης τους, υπαίθριων μονάδων δικτύου και οικίσκων. Το σχέδιο πρέπει να έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της οικ.72146/2316/30-12-2008 απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.ζζ. Αναλυτικό προϋπολογισμό των εργασιών αποκατάστασης των χώρων του έργου σύμφωνα με τα ισχύοντα Ενιαία Τιμολόγια Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ηη. Αναλυτική περιγραφή των εργασιών, η οποία περιλαμβάνει (1) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου...., (2) τα τεχνικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, (3) τη διαδρομή όδευσης. (4) τα μέτρα

ασφαλείας κατά την εργασία, (5) τους χώρους απόρριψης των προϊόντων της εκσκαφής, (6) τις διαδικασίες αποκατάστασης του περιβάλλοντος, 7) τις ισχύουσες ειδικές τεχνικές προδιαγραφές, όπως αυτές προσδιορίζονται από τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης και καθορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, για την εκτέλεση έργων εγκατάστασης δικτύων, ζ. Εντός οκτώ (8) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή της αίτησής, ο φορέας που έχει δηλωθεί ως αρμόδιος για τη χορήγηση των δικαιωμάτων διέλευσης,.... ββ) αν είναι αρμόδιος, ενημερώνει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, τον πάροχο : «αα) ότι απορρίπτει την αίτηση, αν το έργο περιλαμβάνει εργασίες εκσκαφής, εφόσον: δεν έχει προηγηθεί υποβολή της δήλωσης εργασιών εκσκαφής σύμφωνα με την παρ.1 ή η δήλωση εργασιών εκσκαφής δεν έχει υποβληθεί εντός της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 5 ή η αίτηση έχει υποβληθεί εντός του εξαμήνου στο οποίο δεν έχει δικαίωμα εκσκαφής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 ή, δεν τηρείται η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 6, βββ) ή ότι ο φάκελος της αίτησης είναι πλήρης, δηλαδή περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 2..... γγγ) ή ότι ο φάκελος της αίτησης είναι ελλιπής και απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση προσδιορίζοντας εγγράφως και με σαφήνεια τα έγγραφα τα οποία λείπουν 3. Διαδικασία εγκρίσεων για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης α. ... ε. Ο αρμόδιος φορέας μπορεί να απορρίψει αιτιολογημένα την αίτηση αποκλειστικά για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εθνικής άμυνας, ή των αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων, παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών τόπων, τους οποίους προσδιορίζει με σαφήνεια μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος.... 4. Διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης α. Αν έχουν δοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις ο αρμόδιος φορέας χορήγησης αποφασίζει αξιολογημένα για τη χορήγησή ή μη των δικαιωμάτων διέλευσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία πρωτοκόλλησης της αίτησης. Αν πρόκειται για νέα αίτηση για το ίδιο δικαίωμα διέλευσης, μετά από πρόταση τροποποίησης της διαδρομής όδευσης από τον αρμόδιο φορέα χορήγησης, σύμφωνα με την περίπτ. δ η ανωτέρω προθεσμία είναι σαράντα (40) ημερολογιακές ημέρες. Ο αρμόδιος φορέας χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης μπορεί να απορρίψει αιτιολογημένα την αίτηση αποκλειστικά για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εθνικής άμυνας, των αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων, παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών τόπων ή της δημόσιας τάξης και ασφάλειας καθώς και εάν η αίτηση έχει απορριφθεί από φορέα από τον οποίο απαιτείται η προηγούμενη έγκριση. Ο φορέας χορήγησης μπορεί να προτείνει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος εναλλακτικές διαδρομές όδευσης εφόσον υφίστανται. γ. Σε περίπτωση διαφωνίας του αιτούντος σχετικά με την απόρριψη της αίτησής του, ο αιτών δύναται να παραπέμψει την υπόθεση για επίλυση διαφοράς στο Εθνικό Όργανο Επίλυσης Διαφορών το οποίο καλεί τα εμπλεκόμενα μέρη προκειμένου να επιλυθεί η διαφορά εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της διεξαγωγής της σχετικής ακρόασης 5. ζ. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της

ειδοποίησης χορήγησης ή την έκδοση τυποποιημένης ειδοποίησης χορήγησης των δικαιωμάτων διέλευσης και σε κάθε περίπτωση πριν από την έναρξη των εργασιών, ο πάροχος υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα χορήγησης: «α. Εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης υπέρ του φορέα, το ύψος της οποίας ορίζεται στο 100% του κόστους αποκατάστασης όπως προσδιορίζεται στον αναλυτικό προϋπολογισμό των εργασιών που έχει υποβληθεί σύμφωνα με την περιπτ. στ της παρ. 2. Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης πρέπει να ισχύει έως και δώδεκα (12) μήνες Το ανώτερο μετά τη λήξη της διάρκειας εκτέλεσης των εργασιών. Μετά τη λήξη της ισχύος της και εφόσον δεν έχει ανακύψει λόγος για την κατάπτωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6 η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσής επιστρέφεται στον πάροχο...»

ΑΡΘΡΟ 8 (Λοιπές υποχρεώσεις των παρόχων) «ί. Οι δικαιούχοι Πάροχοι τηρούν τις διαδικασίες τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης Δικαιωμάτων Διέλευσης που ορίζονται στο παρόν. 2..... 6. Ο πάροχος υποχρεούται, κατά τη διάρκεια των εργασιών εγκατάστασης ή και συντήρησης που εκτελεί βάσει των δικαιωμάτων διέλευσης που του χορηγήθηκαν, να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην προκαλούνται βλάβες και ζημίες σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες τρίτων. ..., **8. Ο πάροχος είναι αποκλειστικώς υπεύθυνος για «κάθε ζημία που προκαλεί σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες τρίτων ως αποτέλεσμα των εργασιών εγκατάστασης η και συντήρησης του δικτύου του και υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής ή αποθετικής ζημίας εξ αυτού του λόγου. Για κάθε περίπτωση ατυχήματος ατόμου ή μέσου οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις του παρόχου, των εργολάβων ή υπεργολάβων του ή και του προσωπικού του, ο εκπρόσωπος του παρόχου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά.** Ο πάροχος λαμβάνει, με δικές του δαπάνες, τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση, μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ή ζημίας, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών. Ο πάροχος μεριμνά για την πλήρη αποκατάσταση του χώρου επί, υπέρ ή υπό τον οποίο εξετέλεσε εργασίες στο πλαίσιο των χορηγηθέντων σε αυτόν δικαιωμάτων διέλευσης κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης και βάσει των ισχυουσών τεχνικών προδιαγραφών του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ή άλλου Δημόσιου φορέα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, ο Πάροχος υποχρεούται με την ολοκλήρωση των εργασιών, να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση όλες τις υποδομές (ιδίως ασφαλτοτάπητες, πεζοδρόμια, ρείθρα, κράσπεδα), οι οποίες έχουν υποστεί ζημίες κατά την εκτέλεση των εργασιών και να δηλώσει εγγράφως στον αρμόδιο φορέα την ημερομηνία περάτωσης των εργασιών. **9. Ο πάροχος υποχρεούται να αποκαθιστά πλήρως τις τομές και παντοειδείς φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων ασφαλείας των οδών, εντός της προθεσμίας που αναγράφεται στην απόφαση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από του πέρατος των εργασιών.** Μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης, τα τμήματα των οδών, στα οποία έγιναν οι εργασίες, παραδίδονται στην Κυκλοφορία, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί ότι είναι λειτουργικά, ελεύθερα από μηχανήματα,

απορρίμματα, ανωμαλίες επιφάνειας και αφού αρθούν τα μέτρα ασφαλείας που λήφθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών. Εάν κατά το χρόνο ισχύος της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης των περιπτ. ζ της παρ. 4 του άρθρου 4 και της παρ. 7 του παρόντος άρθρου διαπιστωθούν από τον αρμόδιο φορέα που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση ατέλειες στην αποκατάσταση (όπως βαθουλώματα, λακκούβες), ο πάροχος υποχρεούται να επαναλάβει αμέσως τις αναγκαίες εργασίες αποκατάστασης: Σε κάθε περίπτωση ο Πάροχος μπορεί να συμβληθεί με τον αρμόδιο φορέα, που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση του χώρου, ώστε η αποκατάσταση του χώρου εργασιών να γίνει από το δεύτερο έναντι εύλογου τιμήματος το οποίο καταβάλλει ο πάροχος σε αυτόν. 10. Ο πάροχος απαιτείται κατά τη μελέτη, υλοποίηση και συντήρηση της εγκατάστασης να τηρεί τις κείμενες διατάξεις περί ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές της οικ.72146/2316/30,12.2008 απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Σε κάθε περίπτωση, ο Πάροχος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα που εξασφαλίζουν: α. την ασφαλή διέλευση πεζών, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ΚΟΚ β. την ασφαλή διέλευση οχημάτων την αποφυγή ζημιών στις όμορες ιδιοκτησίες δ. την αποφυγή ζημιών στις όμορες ιδιοκτησίες δ. την αποφυγή ζημιών στα άλλα δίκτυα κοινής ωφέλειας....>>.

ΑΡΘΡΟ 9 (Λοιπές υποχρεώσεις των αρμοδίων φορέων για την έγκριση και τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης) «1. Οι αρμόδιοι φορείς έγκρισης ή χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, κατά την έγκριση ή χορήγηση αντίστοιχα δικαιωμάτων διέλευσης, ακολουθούν αποκλειστικά και μόνο τις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στην παρούσα και τηρούν τις αρχές της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της ίσης μεταχείρισης. 2, 4. Οι αρμόδιοι φορείς δημοσιεύουν με κάθε πρόσφορο μέσο, αναρτούν σε εμφανές σημείο στην ιστοσελίδα τους και διαθέτουν σε κάθε ενδιαφερόμενο πάροχο κατόπιν σχετικού αιτήματος, τις ειδικές τεχνικές προδιαγραφές πέραν αυτών που προβλέπονται στην οικ.72146/2316/30.12.2008, απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, και καθορίζονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, για την εκτέλεση έργων εγκατάστασης δικτύων εντός των χώρων αρμοδιότητάς τους. 5- Οι αρμόδιοι φορείς χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης παρακολουθούν και εποπτεύουν την εκτέλεση των Εργασιών βάσει του δικαιώματος διέλευσης που χορηγήθηκε και προτείνουν, αν απαιτηθεί, στον πάροχο και στον υπεύθυνο εργασιών του έργου τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή κινδύνων και, σε περίπτωση βλαβών τις αναγκαίες εργασίες για την αποκατάστασή τους. 6. Αν ο πάροχος ή ο υπεύθυνος εργασιών του έργου δεν συμμορφώνεται προς τις προφορικές και γραπτές υποδείξεις του αρμόδιου φορέα χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης ύστερα από δύο γραπτές συστάσεις, ο ως άνω φορέας έχει δικαίωμα ανάκλησης του δικαιώματος διέλευσης που έχει χορηγήσει και κατάπτωσης υπέρ του της εγγύησης καλής εκτέλεσης. ...».

ΑΡΘΡΟ 11 (Μεταβατικές διατάξεις) «1- Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ακολουθείται η εξής διαδικασία: α;

Ο πάροχος υποβάλλει στους αρμόδιους φορείς έγκρισης της χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης αίτηση για την παροχή έγκρισης (Προσάρτημα ΥΙ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περιπτ. στ της παρ. 2 του άρθρου 4, εξαιρούμενων των στοιχείων (8) και (9) της υποπερίπτ. ηη και της υποπερίπτ. Θθ. β. Εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την πρωτοκόλληση της αίτησης, ο φορέας στον οποίο έχει υποβληθεί ή αίτηση: ... ββ. αν είναι αρμόδιος και ο φάκελος παρουσιάζει ελλείψεις^ απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση, προσδιορίζοντας εγγράφως και με σαφήνεια τα έγγραφα που λείπουν. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση. γ. Εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την πρωτοκόλληση της αίτησης, οι αρμόδιοι φορείς αποφασίζουν αιτιολογημένα για την έγκριση ή μη της χορήγησης των δικαιωμάτων διέλευσης. δ. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εθνικής άμυνας ή των αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων, παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών τόπων που προσδιορίζονται με σαφήνεια στην απόφαση απόρριψης. Ο φορέας έγκρισης μπορεί να προτείνει εναλλακτικές διαδρομές όδευσης, εφόσον υφίστανται. Η απόφαση έγκρισης ή απόρριψης της αίτησης κοινοποιείται στον πάροχο. ε. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, η έγκριση δικαιωμάτων διέλευσης τεκμαίρεται ότι έχει χορηγηθεί ... στ. Με την απόκτηση όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων, ο πάροχος υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα χορήγησης των δικαιωμάτων διέλευσης αίτηση για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, σύμφωνα μετά οριζόμενα στη περιπτ. στ της παρ. 2 του άρθρου 4, προσκομίζοντας τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης, ζ. Εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την υποβολή της αίτησης, ο φορέας στον οποίο έχει η αίτηση; ... ββ. αν είναι αρμόδιος και ο φάκελός είναι ελλιπής, απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση, προσδιορίζοντας εγγράφως και με σαφήνεια τα έγγραφα που λείπουν. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση. η. Ο αρμόδιος φορέας χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης μπορεί να απορρίψει αιτιολογημένα την αίτηση, αποκλειστικά για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εθνικής άμυνας, των αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων και ιστορικών τόπων, ή της δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Ο φορέας χορήγησης μπορεί να προτείνει εναλλακτικές διαδρομές όδευσης εφόσον υφίστανται. ...»

δ. Με την υπ' αρ. (οικ 72146/2316/30.12.2008 (ΦΕΚ Β' 21/7.1.2009) απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, καθορίσθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές των εργασιών που αφορούν στις εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών δικτύων εκτός κτιρίων και ειδικότερα ορίσθηκε στο άρθρο 1 ότι: «Κατά τη μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός κτιρίων εφαρμόζονται τα Πρότυπα ΕΛΟΤ και οι Συστάσεις της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών που αναφέρονται στον κατωτέρω Πίνακα: Πρότυπα ΕΛΟΤ και Συστάσεις της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών που αφορούν στη μεθοδολογία της εγκατάστασης για την υλοποίηση των Δικαιωμάτων Διέλευσης 1..... 23. Σύσταση ITU -T L.48: Mini – trench installation technique...» και στο άρθρο 2 ότι: «ί. Φορείς τον ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, οι οποίοι προκηρύσσουν μετά

τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμβάσεις μελετών, έργων ή προμηθειών, που περιλαμβάνουν τη μελέτη κατασκευή ή συντήρηση κτιρίων οφείλουν: α) να προκηρύσσουν και να υλοποιούν τις συμβάσεις μελετών, έργων ή προμηθειών σύμφωνα με τα πρότυπα και τις προδιαγραφές που θεσπίζονται με την παρούσα, ...2. Οι Αρχές, που παρέχουν Δικαιώματα Διέλευσης σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεριμνούν ώστε τα δίκτυα να κατασκευάζονται σύμφωνα με τα πρότυπα και τις προδιαγραφές που θεσπίζονται με την παρούσα...»

ε. Περαιτέρω, με την οικ. ΕΞ 2022/25.7.2022 (ΦΕΚ Β' 4002/29.7.2022) κ.υ.α., εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 151 παρ. 15 του ν. 4727/2020, προβλέφθηκαν τα εξής:

Άρθρο 1 (Σκοπός) «Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι αφενός ο προσδιορισμός των έργων χαμηλής όχλησης», τα οποία αφορούν εγκατάσταση ή και συντήρηση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών με τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως έργα εγκατάστασης δικτύων ή και επέκτασης μικρής κλίμακας, έργα μετατόπισης υφιστάμενων δικτύων, έργα συντήρησης η και επισκευής δικτύων και αφετέρου, ο καθορισμός απλοποιημένων διαδικασιών για την υλοποίησή τους. Οι διαδικασίες αυτές θα είναι αντίστοιχες ως προς τον προσδιορισμό τούς ως «χαμηλής όχλησης», με στόχο την απλοποίηση και την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης και την παράλληλη μείωση του περιττού κόστους για τη Δημόσια Διοίκηση»

Άρθρο 2 (Πεδίο Εφαρμογής) «Ως «έργα χαμηλής όχλησης» χαρακτηρίζονται τα έργα εγκατάστασης ή και συντήρησης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών με τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ιδίως έργα εγκατάστασης δικτύων ή και επέκτασης μικρής κλίμακας, έργα μετατόπισης υφιστάμενων δικτύων έργα συντήρησης ή και επισκευής δικτύων τα οποία εξαιρούνται από τη διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης του Παραρτήματος Χ του ν.4070/2012, σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 151 του ν. 4727/2021. Οι προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό ενός έργου ως «χαμηλής όχλησης» περιγράφονται στο άρθρο 3 απόφασης και θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά».

Άρθρο 3 (Προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό ενός έργου ως «Χαμηλής Όχλησης») «1. Για τους σκοπούς της παρούσας, ένα έργο εγκατάστασης ή συντήρησης δικτύων θεωρείται «έργο χαμηλής όχλησης» εφόσον ικανοποιεί σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις: α Τεχνική Εκσκαφής: Θα πρέπει το έργο της εκσκαφής να πραγματοποιείται με την τεχνική χαμηλής όχλησης "micro-trenching" ή "mini trenching" όπως περιγράφονται στις Συστάσεις της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU) Ε.153: Mini-trench instalation technique, L.154: Micro-trench installation technique και το L.155: Low impact trenching technique for FTTx networks όπως εκάστοτε ισχύουν, περιλαμβανόμενων και των αναγκαίων φρεατίων, β. Χωροθέτηση εκσκαφής: Το έργο της εκσκαφής δύναται να πραγματοποιείται σε πάσης φύσεων δρόμους και πεζόδρομους γ. Διαστάσεις διατομής εδάφους (μέγιστα επιτρεπτά όρια: αα. Διαστάσεις τομής εδάφους: Πλάτος έως 10 εκατοστά βάθος Εκσκαφής έως 45cm. ββ. δ. ,,,...»,

Άρθρο 4 (Διαδικασία υλοποίησης έργων χαμηλής όχλησης) «1 Για την υλοποίηση έργων χαμηλής

όχλησης από την έναρξή ισχύος της παρούσας, ακολουθείται η εξής διαδικασία: α. Ο πάροχος υποβάλλει φάκελο στον αρμόδιο φορέα χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012 και φάκελο με τα στοιχεία των παραγράφων αα', ββ' και γγ' κατωτέρω στην αρμόδια Αστυνομική Διεύθυνση ή Διεύθυνση Τροχαίας, τουλάχιστον είκοσι ημερολογιακές (20) ημέρες πριν την έναρξη εργασιών. Ο πλήρης φάκελος περιλαμβάνει: αα. ... γγ. Λεπτομερές γεωαναφερόμενο σχέδιο επί του οποίου επισημαίνεται αναλυτικά η σχεδιαζόμενη όδευση, οι σχεδιαζόμενες ευκολίες (φρεάτια, καμπίνες κ.λ.π.) οι τυπική διατομές τομών και κατασκευαστικών λεπτομερειών, καθώς και αναφορά της συγκεκριμένης τελικής που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ή / και των τεχνικών προδιαγραφών σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό για εγκαταστάσεις δικτύων εκτός κτιρίων. δδ. Αναλυτικό προϋπολογισμό των εργασιών αποκατάστασης των χώρων του έργου, σύμφωνα τα ισχύοντα Ενιαία Τιμολόγια Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. εε. β. Εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή του φακέλου ο φορέας στον οποίο έχει υποβληθεί: αα..... ββ. Αν είναι αρμόδιος και ο φάκελος είναι ελλιπής ή αποκλίνει από τις απαιτήσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αρνείται αιτιολογημένα την εκτέλεση των προγραμματιζόμενων εργασιών που περιγράφονται στον φάκελο, προσδιορίζοντας εγγράφως και με σαφήνεια τις ελλείψεις ή αποκλίσεις από τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να συμπληρωθεί ο φάκελος. Επίσης, δύναται να υποδείξει τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των εργασιών για μέγιστο διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες, αιτιολογημένα, αποκλειστικά για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ή περιορισμού της όχλησης του περιβάλλοντος και των πολιτών. γγ. Αν θεωρεί ότι το έργο, είτε στο σύνολό του, είτε τμήμα αυτού, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, αρνείται ειδικά αιτιολογημένα την εκτέλεση των εργασιών κατά περίπτωση στο σύνολο ή το τμήμα του έργου, προσδιορίζοντας εγγράφως και με σαφήνεια τους λόγους και αποστέλλει στον πάροχο ειδοποίηση για παραπομπή στην κανονική διαδικασία έγκρισης και χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης του συνόλου ή του τμήματος του έργου κατά περίπτωση, γ. ..., δ. Επιπλέον, ο πάροχος υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης τα αργότερο έως δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισμένη έναρξη των εργασιών: αα. Αν πρόκειται έργο εγκατάστασης δικτύων, εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, υπέρ του φορέας το ύψος της οποίας ορίζεται στο 100% του κόστους αποκατάστασης, όπως προσδιορίζεται στον αναλυτικό προϋπολογισμό των εργασιών που έχει υποβληθεί σύμφωνα με την υποπερίπτ. δδ της περ. α τής παρούσας παραγράφου. Η Εγγυητική Επιστολή «Καλής Εκτέλεσης πρέπει να ισχύει δώδεκα (12) μήνες από τη λήξη της διάρκειας εκτέλεσης των εργασιών. Μετά τη λήξη της ισχύος της και εφόσον δεν έχει ανακύψει λόγος για την κατάπτωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας, η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στον πάροχο....>>.

Άρθρο 6 (Λοιπές υποχρεώσεις των παρόχων)... 3. Ο πάροχος υποχρεούται, κατά τη διάρκεια των

εργασιών να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην προκαλούνται βλάβες και ζημιές σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες τρίτων. ... 4. Ο πάροχος είναι αποκλειστικώς υπεύθυνος για κάθε ζημία που προκαλεί σε πρόσωπα, εγκαταστάσεις ή περιουσίες τρίτων ως αποτέλεσμα των εργασιών εγκατάστασης ή και συντήρησης του δικτύου του καν υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής ή αποθετικής ζημίας εξ' αυτού του λόγου. Για κάθε περίπτωση ατυχήματος ατόμου ή μέσου οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις του παρόχου, των εργολάβων ή υπεργολάβων του ή και του προσωπικού του, ο εκπρόσωπος του παρόχου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά ως ορίζεται στις κείμενες διατάξεις. Ο πάροχος λαμβάνει, με δικές του δαπάνες, τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση, μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψή οποιοσδήποτε ατυχήματος ή ζημίας, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών'. Ο πάροχος μεριμνά για την πλήρη αποκατάσταση του χώρου επί, υπέρ ή υπό τον οποίο εξετέλεσε τις εργασίες που περιγράφονται στον υποβληθέντα φάκελο κατά τους κανόνα της τέχνης και της επιστήμης και βάσει των ισχυουσών προδιαγραφών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή άλλου δημόσιου φορέα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα, ο Πάροχος υποχρεούται, με την ολοκλήρωση των εργασιών, να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση όλες τις υποδομές (ιδίως ασφαλοτάπητες, πεζοδρόμια, ρείθρα, κράσπεδα), οι οποίες έχουν υποστεί ζημία κατά την εκτέλεση των εργασιών και να δηλώσει εγγράφως στον αρμόδιο φορέα την ημερομηνία περάτωσης των εργασιών. 5. Ο πάροχος υποχρεούται να αποκαθιστά πλήρως τις τομές και παντοειδής φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων ασφαλείας των οδών εντός της προθεσμίας της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 3 της παρούσας. Μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης, οι υποδομές στις οποίες έγιναν οι εργασίες, παραδίδονται προς χρήση, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί ότι είναι λειτουργικές, ελεύθερες από μηχανήματα, απορρίμματα, ανωμαλίες επιφάνειας και αφού αρθούν τα μέτρα ασφαλείας που λήφθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών. Εάν κατά τον χρόνο ισχύος της εγγυητικής επιστολής της υποπεριπτ. α της περ. δ, της παρ. 1 του άρθρου 4 της παρούσας, διαπιστωθούν από τον αρμόδιο φορέα που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση ατέλειες στην αποκατάσταση (όπως βαθουλώματα, λακκούβες), ο πάροχος υποχρεούται να επαναλάβει αμέσως τις αναγκαίες εργασίες αποκατάστασης. Σε κάθε περίπτωση, ο Πάροχος μπορεί να συμβληθεί με τον αρμόδιο φορέα, που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση χώρου, ώστε η αποκατάσταση του χώρου εργασιών να γίνει από το δεύτερο, έναντι εύλογου τιμήματος, το οποίο καταβάλλει ο πάροχος σε αυτόν. 6. Ο πάροχος απαιτείται κατά τη μελέτη, υλοποίηση και συντήρηση της εγκατάστασης, να τηρεί την υπ' αρ. οικ.37764/873/Φ342/2016 (Β' 1602) κοινή υπουργική απόφαση περί Ηλεκτρομαγνητικής Συμβατότητας, του π.δ. 98/2017 (Α' 439) καθώς τις τεχνικές προδιαγραφές της υπ. αρ. οικ.72146/2316/30.12.2008 απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Σε κάθε περίπτωση, ο Πάροχος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα που εξασφαλίζουν: α) την ασφαλή διέλευση πεζών, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ΚΟΚ, β) την ασφαλή διέλευση οχημάτων, γ) την αποφυγή ζημιών στις όμορες ιδιοκτησίες, δ. την αποφυγή ζημιών στα άλλα δίκτυα κοινής ωφέλειας..»

Άρθρο 7 (Λοιπές υποχρεώσεις των αρμοδίων φορέων για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης)

«1.... 3. Οι αρμόδιοι φορείς χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης παρακολουθούν και εποπτεύουν την εκτέλεση των εργασιών για έργα χαμηλή όχλησης και προτείνουν; αν απαιτηθεί, στον πάροχο και στον υπεύθυνο εργασιών του έργου τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή κινδύνων, και σε περίπτωση βλαβών, τις αναγκαίες εργασίες για την αποκατάστασή τους. 4. Αν ο πάροχος δεν συμμορφώνεται προς τις προφορικές και γραπτές υποδείξεις του αρμόδιου φορέα χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, ύστερα από δύο γραπτές συστάσεις, ο ως άνω φορέας έχει δικαίωμα παύσης ή διακοπής των εργασιών και κατάπτωσης υπέρ του της εγγυητικής καλής εκτέλεσης.

στ. Εξάλλου στο άρθρο 47 (υπό τον τίτλο «Εργασίες και εναπόθεση υλικών στις οδούς») του ν. 21696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας) προβλέπεται ότι: «1. ... 2... 3. α) Οποιαδήποτε τομή ή εκσκαφή οδοστρώματος, ερείσματος, πεζοδρόμου ή πεζοδρομίου εθνικής, επαρχιακής, δημοτικής ή κοινοτικής οδού, ή οποία είναι απαραίτητη για την κατασκευή έργου, που εκτελείται από επιχείρηση κοινής ωφέλειας, οργανισμό, νομικό ή φυσικό πρόσωπο, επιτρέπεται να γίνει μόνο ύστερα από άδεια της αρμόδιας για τη συντήρηση της οδού υπηρεσίας, η οποία θεωρείται πριν από την έναρξη των εργασιών από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή. Στην άδεια αυτή ορίζεται ο χρόνος μέσα στον οποίο θα ενεργείται η πλήρης αποκατάσταση της φθοράς του οδοστρώματός από την επιχείρηση ή το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου εκτελείται το έργο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες συντήρησης των οδών υποχρεούνται μετά την παρέλευση της προθεσμίας η οποία ορίζεται στην άδεια να αποκαθιστούν τις γενόμενες φθορές και να καταλογίζουν τη σχετική δαπάνη σε βάρος του οργανισμού, της επιχείρησης ή του προσώπου που εκτελεί ή για λογαριασμό του οποίου εκτελείται το έργο, κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων...»

ζ. Επίσης στο άρθρο 7 (υπό τον τίτλο «Συντήρηση οδών) του ν. 3481/2006 προβλέπεται ότι «...3. Με αποφάσεις των κατά τόπους αρμόδιων Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών της Χώρας, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την απόφαση της παραγράφου 2 και εκδίδονται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. καθορίζονται οι οδοί που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησης των υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. 4. 7. Οι επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας, όπως ιδίως η Ε.Υ.Δ.Α.Π.Α.Ε, η Δ.Ε.Η. Α.Ε., ο Ο.Τ.Ε. Α.Ε, η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης και τα νομικά ή φυσικά εν γένει πρόσωπα που εκτελούν έργα επί των Οδών» υποχρεούνταν να αποκαθιστούν πλήρως τις τομές και παντοειδής φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων ασφαλείας των οδών εντός της προθεσμίας που αναγράφεται στην άδεια που εκδίδει η αρμόδια για τη συντήρηση της οδού υπηρεσία κατά την παρ. 3 του αρ 47του ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας - ΦΕΚ57 Α') και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες από του πέρατος των εργασιών, επί των τμημάτων των οδών τα οποία παραδίδονται στην κυκλοφορία. Αν δεν αποκατασταθούν οι βλάβες και τομές του οδοστρώματος

ή δεν αποκατασταθούν εντέχνως και επαρκώς, κατά την κρίση του οικείου φορέα συντήρησης της οδού ο φορέας αυτός υποχρεούται να αποκαταστήσει τη βλάβη εις βάρος και για λογαριασμό του προσώπου για λογαριασμό του οποίου εκτελείται το έργο και περαιτέρω να βεβαιώσει και εισπράξει σχετική δαπάνη κατά τις διατάξεις των δημοσίων εσόδων..».

Στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114) ορίζεται ότι: «Ι. Οι δημοτικές και οι Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. ...». Οι Αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως:.... 7. Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και Διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας, συστημάτων άρδευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων.....γ) Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: ... 4. Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, η απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία....11. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου, η λήψη μέτρων και ο έλεγχος για την προστασία από επικίνδυνες οικοδομές, από έλλειψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται και γενικότερα από δραστηριότητες που εγκυμονούν κινδύνους για τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων... 13. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους... 15. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου. **Στο άρθρο 79 του ίδιου ως άνω Κώδικα** προβλέπεται ότι « 1. Οι δημοτικές και Κοινοτικές αρχές ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητάς τους εκδίδοντας τοπικές Κανονιστικές Αποφάσεις, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, με τις οποίες: α) Θέτουν κανόνες: α1. Για την προστασία του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, των θαλασσών από πηγές ξηράς και των υπόγειων και επίγειων υδάτινων αποθεμάτων από τη ρύπανση. α2. Για την προστασία της υγείας των κατοίκων από οχλούσες δραστηριότητες και ειδικότερα στις τουριστικές περιοχές κατά την τουριστική περίοδο. α3. Για την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους και ιδιωτικούς υπαίθριους χώρους της εδαφικής τους περιφέρειας και γενικότερα για τη διασφάλιση και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα τη διατήρηση και ανάδειξη των παραδοσιακών, ιστορικών και τουριστικών περιοχών. «Στους κανόνες αυτούς μπορούν να περιλαμβάνονται και όροι λειτουργίας επιχειρήσεων σχετικά με την προσωρινή αποθήκευση και τη διάθεση των απορριμμάτων τους, με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας αποκομιδής τους.» α4. Για τη

ρύθμιση της κυκλοφορίας, των μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, τον προσδιορισμό και τη λειτουργία των χώρων στάθμευσης των οχημάτων, καθώς και για την τοποθέτηση και λειτουργία μετρητών ή εγκαταστάσεων ρύθμισης της στάθμευσης οχημάτων σε κοινόχρηστους χώρους. β)... γ) δ) Καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις: δ1. Για τη χρήση και λειτουργία των δημοτικών και κοινοτικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, παραδοσιακού ή μη χαρακτήρα, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων. δ2. Για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων. δ3. Για τη χρήση και λειτουργία των συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης. δ4. Για τη λειτουργία των δημοτικών και κοινοτικών κατοικιών, των θερέτρων, των κατασκηνώσεων και τουριστικών εγκαταστάσεων. ε) Καθορίζουν τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις που επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στίσιμου εμπορίου και τους κοινόχρηστους, δημοτικούς ή κοινοτικούς χώρους, που επιτρέπεται να τοποθετηθούν τα μέσα προβολής υπαίθριας διαφήμισης. Μπορούν επίσης να καθορίζουν ειδικότερες προδιαγραφές και προϋποθέσεις κατασκευής και τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων και επιγραφών σε επαγγελματικούς χώρους, ανάλογα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες, λαμβάνοντας υπόψη τη φυσιογνωμία και την αισθητική του χώρου. στ) Προσδιορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, για τη χορήγηση της άδειας των οποίων είναι αρμόδιοι, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος, του αιγιαλού και της παραλίας, της δασικής νομοθεσίας, της νομοθεσίας για την πυροπροστασία, για τους αρχαιολογικούς και ιστορικούς τόπους, τις διατάξεις του γενικού πολεοδομικού σχεδίου, του οικοδομικού κανονισμού και τους γενικούς όρους που προβλέπονται από τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις. Μπορούν, επίσης, πέραν των ανωτέρω, να προσδιορίζουν ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για την ίδρυση και εγκατάσταση των ανωτέρω επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων σε περιοχές, που επηρεάζουν το φυσικό, πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό περιβάλλον, την αισθητική φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες των πόλεων και των οικισμών, εκτός των περιοχών, για τις οποίες έχουν προσδιορισθεί ειδικότεροι όροι χρήσεων γης. 2.Οι αποφάσεις της ανωτέρω παραγράφου λαμβάνονται από τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, το συντομότερο δυνατό διάστημα από την έναρξη της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου. Την έκδοση των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων των Δήμων εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο η δημοτική επιτροπή. Εάν η κανονιστική διάταξη αφορά αποκλειστικά την περιφέρεια ενός τοπικού διαμερίσματος ή οικισμού, η δημοτική επιτροπή διαμορφώνει την εισήγησή της, μετά από γνώμη του οικείου τοπικού συμβουλίου. Για τη διαμόρφωση της εισήγησης, η δημοτική επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις των αρμόδιων κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων και ομάδων πολιτών της περιφέρειας του Δήμου, με τους οποίους έρχεται σε διαβούλευση, καθώς και τυχόν ειδικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων. 3. Με τις Κανονιστικές

Αποφάσεις της παραγράφου 1 μπορεί να καθορίζονται οι περιπτώσεις, για τις οποίες επιβάλλονται διοικητικά μέτρα και πρόστιμα, ορίζοντας το ύψος του προστίμου και τη διαδικασία επιβολής τους. 4. Οι τοπικές Κανονιστικές Αποφάσεις δημοσιεύονται υποχρεωτικά, κατά το πλήρες κείμενό τους, στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα του Δήμου ή της Κοινότητας, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 284 και περίληψη αυτών σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα. Οι αποφάσεις αυτές παραμένουν συνεχώς εκτεθειμένες σε χώρο του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος, που είναι προσιτός στο κοινό. Οι ίδιες αποφάσεις, με φροντίδα του προέδρου του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του Δήμου ή της Κοινότητας...»

Τέλος, κανονιστική διοικητική πράξη είναι αυτή, με την οποία θεσπίζεται απρόσωπος κανόνας δικαίου γενικός και αφηρημένος). Σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 εδ. β του Συντάγματος επιτρέπεται η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της Διοίκησης για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων τοπικού ενδιαφέροντος. Όπως δε, προκύπτει από το 43 παρ. 2 εδ. α' του Συντάγματος, η νομοθετική εξουσιοδότηση πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη.

Εξάλλου, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 152/2018, 849/2009, 2828/2008, 3923/2007 με περαιτέρω παραπομπές), με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος, που ορίζουν ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (παρ. 1) και ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης απολαμβάνουν διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας (παρ. 2), **δεν καθλώνεται υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αυτονομία, ούτε εξουσία να θέτουν αυτοτελώς κανόνες δικαίου, αλλά παρέχεται σε αυτούς μόνο αυτοδιοίκηση, δηλαδή εξουσία να αποφασίζουν επί των τοπικών υποθέσεων με δικά τους όργανα, εντός των πλαισίων των γενικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους. Επομένως, για το κύρος κανονιστικής διοικητικής πράξης, εκδιδόμενης από όργανο ΟΤΑ α ή β' βαθμού, απαιτείται η ύπαρξη εξουσιοδοτικής διάταξης τυπικού νόμου, ειδικής και ορισμένης, σύμφωνα με τα παραπάνω.**

III. Με την υπό κρίση προσφυγή της, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε.» στρέφεται κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης της από 11.3.2025 προσφυγής της κατά της υπ' αρ. 7/2025 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλίμου από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Με την τελευταία αυτή προσβαλλόμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλίμου με τίτλο «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΜΩΝ – ΕΚΣΚΑΦΩΝ ΣΕ ΟΔΟΥΣ, ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ ΚΛΠ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΛΙΜΟΥ», καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης αδειών τομής καθώς και ο τρόπος εκτέλεσης εργασιών που προκαλούν τομές επί οδοστρωμάτων, πεζοδρομίων, πλατειών και λοιπών κοινόχρηστων εντός του Δήμου και οι οποίες (εργασίες) ενδεικτικά αφορούν την εγκατάσταση, αναβάθμιση, διέλευση ή επισκευή υπογείων δικτύων και υποδομών των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας,

περαιτέρω δε, κατά το άρ. 1 παρ. 2 αυτού, με τον Κανονισμό διευκρινίζονται οι διαδικασίες και οι τεχνικοί όροι για τις τομές και την αποκατάστασή τους σε οδούς για την μέγιστη ασφάλεια του κοινού και τη διαφύλαξη της δημόσιας περιουσίας. Ειδικότερα με την υπό κρίση κανονιστική απόφαση ρυθμίζονται τα εξής ζητήματα κατ' άρθρο: (άρθ. 4) «Χρόνος χορήγησης άδειας τομής», (άρθ. 5) «Δικαιολογητικά χορήγησης άδειας τομής», (άρθ. 6) «Διαδικασία χορήγησης άδειας τομής», (άρθ. 7) «Χρονοδιάγραμμα έργου τομής – αποκατάστασης», (άρθ. 8) «Σήμανση Έργου», (άρθ. 9) «Προδιαγραφές εκτέλεσης εργασιών», (άρθ. 10) «Τεχνικές οδηγίες αποκατάστασης τομών», (άρθ. 11) «Παρακολούθηση Έργου», (άρθ. 12) «Επιστροφή εγγυήσεων», (άρθ. 13) «Ειδικές Διατάξεις», (άρθ. 14) «Γενικές Υποχρεώσεις», (άρθ. 15) «Διοικητικές Κυρώσεις», (άρθ. 16) «Ανάκληση άδειας τομής», (άρθ. 17) «Ευθύνες», (άρθ. 18) «Ειδικές Περιπτώσεις».

Με την κρινόμενη προσφυγή προβάλλεται ότι: α. η προσβαλλόμενη απόφαση του Δήμου Αλίμου πάσχει ακυρότητας λόγω μη διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης πριν την έκδοση του Κανονισμού και β. η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη λόγω έλλειψης της απαιτούμενης για την έκδοσή της νομοθετικής εξουσιοδότησης. Ο καθ' ου η προσφυγή Δήμος, με το από 7.4.2025 έγγραφο απόψεων του προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, το οποίο έλαβε αρ. πρωτ. 11292/7.4.2025 στην παρούσα Επιτροπή και με το οποίο αντικρούεται και ζητείται η απόρριψη της κρινόμενης προσφυγής, προβάλλει ότι: α. η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά κανονιστική διοικητική πράξη, η οποία αναπτύσσει άμεσα και δεσμευτικά αποτελέσματα έως ότου ακυρωθεί δικαστικά ή ανακληθεί ή καταργηθεί διοικητικά ή νομοθετικά, β. για την έκδοση της έχουν τηρηθεί οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και γ. το ζήτημα της χορήγησης ή μη άδειας διελεύσεως ή τομών σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου συνιστά υπόθεση τοπικού ενδιαφέροντος και συνεπώς η ρύθμισή του δια του υπό κρίση κανονισμού συνιστά διοίκηση τοπικής υπόθεσης κατ' άρθρο 102 Συντάγματος για την οποία υφίσταται τεκμήριο αρμοδιότητας των ΟΤΑ, δ. η ως άνω κανονιστική του αρμοδιότητα πηγάζει εκ του γεγονότος ότι δύναται να θεμελιωθεί σε βάρος του αστική ευθύνη κατ' άρθ. 105 – 106 ΑΚ από βλάβες που τυχόν προκληθούν σε τρίτους στα εκ της παρασχεθείσας άδειας διέλευσης και δημιουργίας τομών ή εκ της μη προσήκουσας αποκατάστασης του οδοστρώματος ή του πεζοδρομίου.

IV. Όπως προκύπτει από το πιο πάνω περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, πρόκειται για απόφαση κανονιστικού περιεχομένου, εφόσον με αυτή θεσπίζονται, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένη, προϋποθέσεις για την έκδοση «ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΜΩΝ – ΕΚΣΚΑΦΩΝ ΣΕ ΟΔΟΥΣ, ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ ΚΛΠ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΛΙΜΟΥ» (στις οποίες συγκαταλέγονται καν οι αποφάσεις χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών), αρμόδιος φορέας για την οποία έκδοση αδειών, χορήγηση δικαιωμάτων) είναι οι υπηρεσίες του Δήμου Αλίμου. Ρυθμίζεται δηλαδή ο τρόπος και οι όροι άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων των οργάνων του Δήμου Αλίμου.

Η απόφαση αυτή ωστόσο είναι μη νόμιμη, ως εκδοθείσα χωρίς να υφίσταται σχετική

εξουσιοδοτική διάταξη νόμου. Και τούτο διότι με καμία από τις διατάξεις που προεκτέθηκαν και ρυθμίζουν τις αρμοδιότητες των Δήμων (βλ. άρθρα 75 και 79 ΚΔΔ) ή τα ζητήματα των εργασιών σε οδούς και της συντήρησης των οδών (βλ. διατάξεις άρθρου 47 του ΚΟΚ και 7 του ν. 3481/2006) ή ειδικά τα δικαιώματα διέλευσης των παρόδων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (βλ. διατάξεις αρχικά του άρθρου 28 του ν. 4070/2012 ήδη του άρθρου 151 του ν. 4727/2020, καθώς και του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012), δεν χορηγείται στους ΟΤΑ α' βαθμού εξουσιοδότησή για τη ρύθμιση, με την έκδοση κανονιστικών πράξεων συναφών ζητημάτων, ενώ, όπως προαναφέρθηκε, δεν καθιερώνεται υπέρ των οργανισμών αυτών τοπικής αυτοδιοίκησης εξουσία να θέτουν αυτοτελώς κανόνες δικαίου για ζητήματα, που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους, ανεξαρτήτως της ύπαρξης εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου (πρβλ. **ad hoc η ΣτΕ 2292/2021**, με την οποία ακυρώθηκε λόγω έλλειψης νομοθετικής εξουσιοδότησης κανονιστική απόφαση στα α' βαθμού αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων διέλευσης παρόχων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί χώρων αρμοδιότητάς του) τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από το Δήμο Αλίμου με το από 7.4.2025 έγγραφο απόψεών του θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα (ομοίως με την υπ' αρ. 3923/2007 απόφαση του ΣτΕ ακυρώθηκε λόγω έλλειψης νομοθετικής εξουσιοδότησης κανονιστική απόφαση στα β' βαθμού αναφορικά με ζητήματα περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγκαταστάσεων κεραιών κινητής τηλεφωνίας).

Ειδικότερα, τέτοια νομοθετική εξουσιοδότηση δεν προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 75 ΚΔΔ που προβλέπει ότι στις αρμοδιότητες του Δήμου συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων, αυτές της κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών, η συντήρηση, της μελέτης των οικείων έργων, της άσκησης αρμοδιοτήτων επί θεμάτων οδικής κυκλοφορίας κλπ. Και τούτο διότι με τις διατάξεις αυτές παρέχεται η αρμοδιότητα στο Δήμο ως στα α' βαθμού, να αποφασίζει επί των οικείων τοπικών υποθέσεων με τα δικά του όργανα, στο πλαίσιο των οριζόμενων στην κείμενη νομοθεσία, και όχι εξουσία να θέτει αυτοτελώς συναφείς με τα πιο πάνω ζητήματα κανόνες δικαίου κάτι για το οποίο θα έπρεπε να υφίσταται ειδική και ορισμένη νομοθετική πρόβλεψη. Περαιτέρω με το άρθρο 79 ΚΔΔ παρέχεται περιορισμένη εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση των ειδικότερα αναφερόμενων σε αυτή ζητημάτων, στα οποία δεν περιλαμβάνεται το επιχειρούμενο να ρυθμιστεί εν προκειμένω ζήτημα των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί, υπέρ ή υπό χώρων που ανήκουν μεταξύ άλλων στην αρμοδιότητα ΟΤΑ. .

Περαιτέρω, τέτοια νομοθετική εξουσιοδότηση δεν προκύπτει ούτε από τις διατάξεις του άρθρου 151 του ν. 4727/2020 και του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012, οι οποίες περιέχουν ρύθμισή των θεμάτων που αφορούν τα δικαιώματα διέλευσης των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί, υπέρ ή υπό χώρων που ανήκουν μεταξύ άλλων στην αρμοδιότητα ΟΤΑ. Ειδικότερα, οι διατάξεις αυτές προβλέπουν το δικαίωμά των παρόχων να εκτελούν έργα στους χώρους αυτούς, που είναι αναγκαίοι για την ολοκλήρωση και λειτουργία των δικτύων τους (όπως είναι οι τομές οδοστρώματος) τους

αρμόδιους φορείς έγκρισης και χορήγησης των οικείων δικαιωμάτων, τις διαδικασίες έγκρισης και χορήγησης αυτών τις εφαρμοζόμενες τεχνικές προδιαγραφές [βλ. επ' αυτού άρθρο 1 του Παραρτήματος Χ: «... 2. Ο τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός κτιρίων καθορίζονται στην οικ. 72446/2316/30,12.2008 απόφαση τού Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β 21/7.1.2009) τις υποχρεώσεις των παρόχων κατά την εκτέλεση των έργων, οι οποίες ρητώς περιλαμβάνουν υποχρεώσεις πλήρους αποκατάστασης των χώρων των εργασιών, ιδίως τομών και παντοειδών φθορών του οδοστρώματος (βλ. άρθρο 8 παρ. 8 και 9 του Παραρτήματος Χ) κλπ. (όμοια έχει κριθεί και με την υπ' αρ. 2979/2017 απόφαση ΣτΕ) .

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται ή έκδοση ατομικών πράξεων χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης από δημόσιες αρχές, μεταξύ των οποίων οι Δήμοι, όταν η διέλευση αφορά οδικό δίκτυο αρμοδιότητας τους. Δεν παρέχεται όμως στις αρχές αυτές εξουσιοδότηση για τη θέσπιση κανόνων δικαίου για τη ρύθμιση, ειδικότεροι θεμάτων. Τέτοιες εξουσιοδοτήσεις παρέχονται σε άλλα όργανα της διοίκησης (Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΕΕΤΤ) για τη ρύθμιση με κανονιστικές αποφάσεις τους ειδικότερων θεμάτων για την εφαρμογή του συστήματος παραχώρησης των δικαιωμάτων διέλευσης. (όμοια έχει κριθεί και με την υπ' αρ. 2979/2017 απόφαση ΣτΕ)

Τέλος από τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 151 του ν. 4727/2020 (παρ. 7 και 9) και του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012 (βλ. άρθρο 9 παρ. 1), όπως και από τις κατ' εξουσιοδότησή τους εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις (όπως η οικ 32514 ΕΞ 2022/25.7.2022 (ΦΕΚ Β' 4002/29.7.2022) κ.υ.α., βλ. άρθρο 4), προκύπτει ότι η αρμοδιότητα των δημόσιων αρχών, μεταξύ των οποίων οι Δήμοι, να εκδίδουν τις οικείες ατομικές διοικητικές πράξεις χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης ή να απορρίπτουν τα οικεία αιτήματα, διέπεται και οριοθετείται από τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας.

Επομένως ελλείπει διάταξη τυπικού νόμου, με την οποία να παρέχεται εξουσιοδότηση προς τα Δημοτικά Συμβούλια να ρυθμίζουν θέματα που ανάγονται στις προϋποθέσεις έκδοσης αδειών τομής και Διέλευσης υπόγειων δικτύων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας του οικείου Δήμου και ειδικότερα στις προϋποθέσεις χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης του άρθρου 151 του ν.4727/2020, η υπ' αρ. 7/2025 απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα (όμοια και η υπ' αρ. 1/2024 απόφαση της Επιτροπής του άρ. 68 π.δ.30/1996 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου).

Τέλος, με την ελεγχόμενη απόφαση εισάγονται **και λοιπές αποκλίσεις από τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία** αναφορικά με τις προϋποθέσεις έκδοσης των ατομικών διοικητικών πράξεων χορήγησης των δικαιωμάτων διέλευσης σε παρόχους δημόσιων Δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπέρ ή υπό χώρων που ανήκουν στην αρμοδιότητά της, είτε πρόκειται για έργα που υλοποιούνται βάσει του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012 είτε για έργα που υλοποιούνται βάσει της οικ.32514 ΕΞ 2022/25.7.2022 κ.υ.α., διότι πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «χαμηλής όχλησης».

Ειδικότερα, με την ελεγχόμενη απόφαση προβλέπεται ότι : 1) ο πάροχος υποχρεούται σε λήψη νέας

άδειας, η οποία ζητείται το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες από την έναρξη των εργασιών σε περιπτώσεις έκτακτων βλαβών που απαιτούν άμεσες τομές σε αντίθεση με την πρόβλεψη των διατάξεων α) της παρ. 11 του άρ. 151 του ν. 4727/2020, β) των εδ. ε', στ' και ζ' της παρ. 5 του άρθ. 8 του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012 και γ) την παρ. 3 του άρ. 4 της ΚΥΑ 32514 ΕΞ 2022 για τα έργα χαμηλής όχλησης, σύμφωνα με τις οποίες σε περίπτωση αποκατάστασης βλαβών δεν επαναλαμβάνεται η διαδικασία αδειοδότησης, αλλά η αρχική χορήγηση δικαιώματος διέλευσης περιλαμβάνει και τη δυνατότητα αποκατάστασης βλαβών με μόνη την υποχρέωση ειδοποίησης του αρμόδιου φορέα, των κατά τόπους Αστυνομικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων Τροχαίας 2) το βάθος των εκσκαφών των έργων οπτικών ινών θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 cm, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. γ της ΚΥΑ για τα έργα χαμηλής όχλησης όπου προβλέπεται μέγιστο βάθος εκσκαφών τα 45 cm, 3) ο πάροχος έχει υποχρέωση ασφαλτόστρωσης όλης της επιφάνειας του δρόμου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ για τα έργα χαμηλής όχλησης καθώς και στο άρθρο 8 του Παραρτήματος Χ του ν. 4070/2012 σύμφωνα με τα οποία ο Πάροχος υποχρεούται με την ολοκλήρωση των εργασιών, να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση όλες τις υποδομές (ιδίως ασφαλτοτάπητες, πεζοδρόμια, ρείθρα, κράσπεδα), οι οποίες έχουν υποστεί ζημιές κατά την εκτέλεση των εργασιών και να δηλώσει εγγράφως στον αρμόδιο φορέα την ημερομηνία περάτωσης των εργασιών. Περαιτέρω ο πάροχος υποχρεούται να αποκαθιστά πλήρως τις τομές και παντοειδείς φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων ασφαλείας των οδών, εντός της προθεσμίας που αναγράφεται στην απόφαση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από του πέρατος των εργασιών. Μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης, τα τμήματα των οδών, στα οποία έγιναν οι εργασίες, παραδίδονται στην Κυκλοφορία, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί ότι είναι λειτουργικά, ελεύθερα από μηχανήματα, απορρίμματα, ανωμαλίες επιφάνειας και αφού αρθούν τα μέτρα ασφαλείας που λήφθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών.

Οι πιο πάνω αποκλίσεις ή και όποιες τυχόν άλλες θα μπορούσαν να θεσπιστούν νόμιμα, με κανονιστική απόφαση του Δήμου (και εν συνεχεία να ζητείται η εφαρμογή τους κατά την έκδοση των επί μέρους ατομικών διοικητικών πράξεων), μόνο εφόσον υφίστατο σχετική εξουσιοδότησή της προς τούτο από διάταξη τυπικού νόμου. Η προϋπόθεση όμως αυτή, όπως προεκτέθηκε, δεν συντρέχει επομένως για το λόγο αυτό η ελεγχόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα.

Τέλος, αβάσιμος παρίσταται ο ισχυρισμός του Δήμου Αλίμου ότι η ως άνω κανονιστική του αρμοδιότητα πηγάζει εκ του γεγονότος ότι δύναται να θεμελιωθεί σε βάρος του αστική ευθύνη κατ' άρθ. 105 – 106 ΑΚ από βλάβες που τυχόν προκληθούν σε τρίτους στα εκ της παρασχεθείσας άδειας διέλευσης και δημιουργίας τομών ή εκ της μη προσήκουσας αποκατάστασης του οδοστρώματος ή του πεζοδρομίου. Τούτο διότι πέραν της νομικής του αβασιμότητας, καθότι και αληθής υποτιθέμενος δεν δύναται να θεμελιώσει κανονιστική αρμοδιότητα του οικείου Δήμου, είναι και ουσιαστικά αβάσιμος, καθότι όπως

ανωτέρω αναλυτικά εκτέθηκε στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας, την ως άνω ευθύνη έναντι τρίτων φέρει ο πάροχος, ο οποίος υποχρεούται με την ολοκλήρωση των εργασιών, να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση όλες τις υποδομές (ιδίως ασφαλτοτάπητες, πεζοδρόμια, ρείθρα, κράσπεδα), οι οποίες έχουν υποστεί ζημιές κατά την εκτέλεση των εργασιών και να δηλώσει εγγράφως στον αρμόδιο φορέα την ημερομηνία περάτωσης των εργασιών, **υποχρεούται περαιτέρω να αποκαθιστά πλήρως τις τομές και παντοειδείς φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων ασφαλείας των οδών, εντός της προθεσμίας που αναγράφεται στην απόφαση χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από του πέρατος των εργασιών.** Μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης, τα τμήματα των οδών, στα οποία έγιναν οι εργασίες, παραδίδονται στην Κυκλοφορία, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί ότι είναι λειτουργικά, ελεύθερα από μηχανήματα, απορρίμματα, ανωμαλίες επιφάνειας και αφού αρθούν τα μέτρα ασφαλείας που λήφθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών. Περαιτέρω ρητά προβλέπεται ότι **για κάθε περίπτωση ατυχήματος ατόμου ή μέσου οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις του παρόχου, των εργολάβων ή υπερεργολάβων του ή και του προσωπικού του, ο εκπρόσωπος του παρόχου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά (άρθρο 8 Παράρτημα Χ ν. 4072/2012)**

Μειοψήφισε το μέλος της Επιτροπής, κ. Θωμάκος Γεώργιος, ο οποίος κρίνει ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, για τους εξής λόγους: Ο Δήμος Αλίμου νομίμως ενέκρινε τη συγκεκριμένη Κανονιστική Απόφαση, η οποία ασφαλώς ρυθμίζει σειρά ζητημάτων τοπικής υπόθεσης, όπως είναι η καλή κατάσταση του οδικού δικτύου του Δήμου, συνδεδεμένη άρρηκτα όχι μόνον με την κίνηση και τις μεταφορές, αλλά και με την οδική ασφάλεια, όλα θέματα συμφερόντων και ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Ειδικότερα, ζητήματα όπως το χρονοδιάγραμμα των έργων τομών των οδοστρωμάτων και της αποκατάστασης των, της σήμανσης των έργων, των οδηγιών αποκατάστασης των τομών, της ανάκλησης των αδειών τομών κ.α. επηρεάζουν άμεσα την καλή και λειτουργική κατάσταση του οδικού δικτύου και η μη σχολαστική τήρηση των σχετικών προδιαγραφών, έχει οδηγήσει σε ατυχήματα και δυστυχήματα. Η αρχή της επικουρικότητας κι εγγύτητας που διέπει τις αρμοδιότητες, αλλά και το καθήκον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δικαιολογούν τη θέσπιση Κανονιστικής Απόφασης για τις προϋποθέσεις τομών κι εκσκαφών στο δημοτικό οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους του δήμου, ακόμη κι αν ήδη υφίστανται σχετικοί κανόνες, δεδομένου ότι όσα ο δήμος τάσσει με την απόφαση του ενισχύουν περαιτέρω την ασφάλεια των πολιτών και των μεταφορών.

Επιπλέον το μέλος κ. Θωμάκος κρίνει ως δυσανάλογη την ακύρωση και κατάργηση όλου του Κανονισμού που ρυθμίζει πλήθος ειδικών και τεχνικών ζητημάτων, αντί για την εξέταση συγκεκριμένων σημείων που αμφισβητεί η προσφεύγουσα.

Κατόπιν των ανωτέρω παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται με την

υπό κρίση προσφυγή.

Συνεπώς και για όλους τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή δέχεται κατά πλειοψηφία την υπ' αρ. **51/2025** προσφυγή της αιτούσας και ακυρώνει την σιωπηρή απόρριψη από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής της με αριθμ. πρωτ. 15382/12.3.2025 προσφυγής της.

Η παρούσα απόφαση προσβάλλεται μόνο στα αρμόδια Δικαστήρια κατ' άρθρο 152 παρ. 4 του Ν. 3463/2006. Κατόπιν αυτού λύεται η συνεδρίαση και υπογράφεται το πρακτικό σύμφωνα με το νόμο.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

